

IK EN MIJN CONTEXT

JAN SMITS, Hoogleraar Recht en techniek, Technische Universiteit Eindhoven, Consultant telecommunicatie

Mogen, dan wel kunnen, er rechten en verplichtingen worden gekoppeld aan mijn 'digitale' gedragingen, de 'elektronische' sporen die ik achterlaat in netwerken?

In de (Europese telecommunicatie-)regelgeving wordt onderscheid gemaakt tussen elektronische communicatienetwerken en elektronische communicatiediensten, meer smaken zijn er niet. Met behulp van bijvoorbeeld een sms-dienst wordt via het netwerk van meestal verschillende netwerken een boodschap verstuurd. Maar noch de diensten- noch de netwerkleverancier heeft, dan wel hoort, een boodschap aan de boodschap te hebben.

De inhoud van een boodschap is juridisch van belang, omdat de inhoud vertrouwelijke of juist niet-vertrouwelijke informatie bevat, maar daarover wilde ik het vooralsnog niet hebben. De gehele machinerie van netwerken en diensten wordt steeds 'intelligenter', waarmee eigenlijk wordt bedoeld dat je als gebruiker steeds minder hoeft te weten hoe de dienstverlening tot stand komt. Belangrijker is dat de boodschap wordt verstuurd en aankomt. Minder belangrijk is ook te weten hoe en over welke netwerken de boodschap werd verstuurd. Vanuit het perspectief van de gebruiker worden de netwerken en diensten steeds intelligenter en transparanter. Daarmee wordt eigenlijk bedoeld op het feit dat het de gebruiker steeds minder aangaat ('U vraagt wij draaien, en bemoeit U zich er vooral niet mee') hoe de dienst tot stand komt. Daarnaast komen er steeds meer diensten die kenmerken van gebruikers doorkrijgen via het gebruikte randapparaat, waardoor er letterlijk geen plek meer is om je te verstoppen. Hierdoor worden we door alle elektronische communicatiedienstaanbieders tezamen dag en nacht gevolgd/gemonitord.

Dat kan positieve gevolgen hebben, immers er is steeds meer bekend over mij in mijn (opleidings)context en dus kan vanuit de

The ContextWatcher is a mobile application running on Nokia Series 60 phones. Its aim is to make it easy for an end-user to automatically record, store, and use context information, for personalization purposes, or to share with family, friends, colleagues or other relations. The ContextWatcher application is able to record information about the user's:

- Location (based GPS and/or GSM cell based)
 - Mood, availability, safety (based on user input)
 - Activities and meetings (based on reasoning)
 - Body data (based on heart and foot sensors)
 - Weather (based on a location-inferred remote weather CP)
 - Visual data (pictures enhanced with contextual data)
 - Books you have read (using the camera to record 1D bar codes)
- And more...*

Steeds meer diensten krijgen door de gebruikte randapparatuur sensorische kenmerken. Hierdoor is er letterlijk geen plek meer om je te verstoppen. Samen genomen monitoren de elektronische communicatiedienst-aanbieders ons 24 uur, zeven dagen in de week. Dat heeft positieve kanten, want de diensten zijn altijd en overal beschikbaar. Maar er zijn ook negatieve kanten en die kunnen veel groter zijn. In zijn bijdrage gaat Smits in op deze potentiële gevaren.

**Van wie is mijn context?
Van mij?**

opleider steeds adequater worden gereageerd op de behoeften/problemen die blijken uit de registratie van mijn fysieke, (op weg naar school nog even mijn chipknip opgeladen zodat ik kopieën kan maken en koffie kopen) maar ook elektronische context (zoekgedrag/geleende boeken, gevolgde colleges, bekeken video's, omroepen, etc).

De negatieve gevolgen kunnen echter veel groter zijn omdat we er als mensen toch vooralsnog van uitgaan dat we ook veel dingen moeten kunnen doen die niet iedereen hoeft te weten. Met andere woorden de individuele soevereiniteit moet wel zo ver kunnen gaan dat we weten hoe ver we kunnen gaan in het ter beschikking stellen van zeer veel relevantante persoonlijke, sensorische en daardoor, contextuele informatie.

Het is niet alleen de fysieke en elektronische contextuele informatie die we ter beschikking geven aan (commerciële en niet-commerciële) aanbieders. Ook in andere domeinen komen gegevens ter beschikking die ons als individu direct (kunnen) raken, maar die over onze hoofden heen wordt verzameld. Die gegevens komen ter beschikking doordat we op allerlei manieren 'sporen'

The Personal Context™ Search Engine uses knowledge about you and your situation to identify and deliver the data, information and knowledge you are searching for in the proper context. The knowledge about you and your situation is developed by analyzing data from a wide variety of applications and devices. Because each type of data helps personalize and refine the results of any search, the Personal Context™ Search Engine has an unmatched ability to identify and deliver the data, information and knowledge that is most relevant to your current situation while protecting your privacy. (see www.knacta.com)

achterlaten. Terri Winograd geeft in een van zijn colleges voorbeelden van context.

Personal information

- projected identity (e.g., home page)
- avatars, MUD identities
- biometrics
- private/public keys
- medical record
- personal data
- home provider

Ready to hand materials

- reference materials
- license portfolio
- local address book

Preferences

- culture/language
- privacy preferences
- tool preferences
- style preferences

Work status

- task environment
- desktop
- commitments/compacts
- tools (what's loaded/available, preferences)
- calendar/to do

Evolved context

- history of what I've seen
 - bookmarks
 - collections, queries
 - spelling list
 - annotations
 - interest profiles
 - shortcuts, nicknames, toolbars, macros (application specific, quick keys, aliases...)
 - I/O (e.g., speech) training
 - Learning/knowledge (eg., Coach)
-

Ook de theoretische en ontwerpaspecten die daarbij een rol (moeten) spelen, ontsnappen niet aan zijn aandacht:

Theoretical / Design issues

- Role of context in interaction
 - Types of context
 - Interactions between implicit and explicit
 - Representation of context
 - Attention (use of context/focus)
 - Context in communication (sharing/coordination)
 - Information distribution/security
 - Interaction modes
-

Wanneer ik heel praktisch naar mijn eigen omgeving kijk, dan blijkt er nu al veel te zijn (verzameld aan gegevens en via internet te 'verkrijgen') waarmee een flink gedeelte van mijn context kan worden bepaald. Nu is dat nog veelal afhankelijk van de respectievelijke dienstenleverancier dan wel eigenaar van de infrastructuur. Gaandeweg zullen al die verschillende contexten verzameld (kunnen) worden en ook werkelijk worden verzameld. Dan kunnen die contexten als een soort venn-diagrammen (doorsnedes) over mij en mijn huis heengelegd worden.

Is er dan nog een plek waar ik 'alleen en met rust gelaten worden' in een tijdsgewricht waarbij de overheid steeds verder lijkt terug te treden (als beschermer van de persoonlijke context en als hoeder van de publieke zaak) en er steeds minder ruimte is voor het individuele particuliere belang. Ik wil (soms) met rust worden gelaten. Niet om egoïstisch te zijn, maar om mens te zijn met mijn eigen kleine geheimpjes. Wanneer ontsnappen niet meer mogelijk is (uit de elektronische gevangenis) zal de druk in de samenleving steeds verder toenemen en wat zullen dan de gevolgen zijn? Zie bijvoorbeeld de informatie die Funda ter beschikking stelt over mijn eigen postcodegebied.

Informatie die Funda ter beschikking stelt op basis van postcode.

Bron: Funda.nl

Het antennebureau waar wordt geregistreerd waar GSM, Omroep en UMTS antennes staan, geeft me de volgende info van mijn buurt (de blauwe cirkels staan voor GSM en UMTS antennes):

Antennes binnen een postcodegebied

Bron: www.antenneregister.nl

Scan ik mijn buurt op aanwezigheid WLAN/WIFI aanwezigheid dan krijg ik het volgende overzicht:

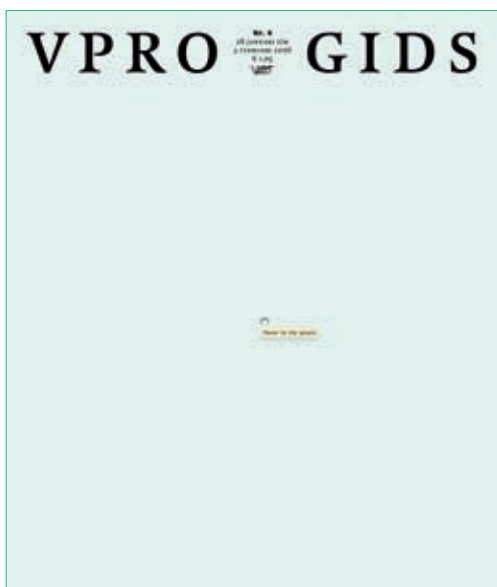
- Co
- HEUT01WL
- Roelant
- Wilhelmina Boven
- Wilhelmina Beneden
- Speijk WIFI
- Speedtouch156
- 3572KR
- Wireless

De data die (meestal iets) vertellen over mijn (surf/leer/opleiding/ etc.) gedrag liggen nu nog verspreid in kleine stukjes over verschillende beheerders van de datastromen, maar zelfs nu al is het gemakkelijk die data te verzamelen en in een persoonsdossier bijelkaar te voegen. Dat bijelkaar voegen noemen we dan in de onderwijscontext een portfolio (van de student en later ook de docent) en in een andere context is het je kredietconsumeerportfolio, (bijvoorbeeld vanuit het perspectief van financieel relevante data).

Ben ik een Technologie-pessimist? Op een bepaald moment hebben we allemaal besloten dat de aarde niet plat is, maar rond en ook 3 dimensionaal in de ruimte zweeft. Dat is nooit een wetenschappelijke ontdekking geweest dat is langzamerhand in de kennis van de mens ingeslopen. Zal het zo ook gaan met het almaar (p2p) toenemen aan info? Dat Google (sept 2007) kwam met de verzuchting dat er samengewerkt moest gaan worden door de verschillende overheden en bedrijven om de privacy van de (wereld)burger te beschermen, spreekt wat mij betreft boekdelen.

Van wie is mijn context? Van mij? Is mijn emailadres van mij? Wie is mijn zoon in Groep 7: zijn elektronische schaduw, tot stand gekomen door het jaar in jaar uit registreren van zijn resultaten in het leerlingenvolgsysteem, of toch een mensje van vlees en bloed die voortdurend les kreeg van mensen die zelf de CITO-toets vermoedelijk niet eens met goed gevolg zouden hebben afgelegd? Het burgerschapsnummer (voorheen SoFi-nummer) zit als een soort elektronisch brandmerk in de bureaucratie mij te vertegenwoordigen. Of ben ik het toch zelf die zijn stem mag uitbrengen bij de volgende verkiezingen? Of worden we slechts een cursor in een grote lege elektronische wereld, zoals de voorpagina van de VPRO gids alweer meer dan een jaar geleden suggereerde.

Voorpagina VPRO gids nr. 4 van 28 januari tm 3 februari 2006

Bron: VPRO-Gids/Sander Plug